DR.BRRGOVERNMENT DEGREE COLLEGE, JADCHARLA

MAHABUBNAGAR DIST,

TELANGANA

Student Study Project
On
Religious and social reforms in India

SL.No	Name of the student	Class	H.T.No
1	R MAHESH	BA HEP T/M III Year	19033006129588
2	SHOBA RANI	BA HEP T/M III Year	19033006129592
3	SOUDAMONI DHARMESH	BA HEP T/M III Year	19033006129594
4	SRINU KATRAVATH	BA HEP T/M III Year	19033006129595
5	TELUGU SRIKANTH	BA HEP T/M III Year	19033006129596

Supervisor

C. Beeraiah
Asst. Prof of History

DR.BRR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE JADCHARLA.

MAHABUBNAGAR DIST,

TELANGANA

CERTIFICATE

This is to certify that the present work titled An Analysis on Religious and social reforms in India" is the bonafide work Of R Mahesh Shoba Rani Soudamoni Dharmesh Srinu Katravath Telugu Srikanth under the supervision of C. Beeraiah, Asst. Prof. Department Of History BRR Government Degree College, Jadcherla.No part of this work has been submitted to any other University for the award of any Degree.

Date: 16/05/2022

C. BEERAIAH

DEPARTMENT OF HISTORY

Principal
Dr. BRR Govt. Degree College
Jadcherla

PRINCIPAL
Dr BRR Govt. College
Jadcherla-509 301

DECLARATION

We hereby declare that the investigation results incorporated in the project titled "A study of were originally carried out by **on Religious and social reforms in India** is the bonafide work Of R Mahesh, Shoba Rani ,Soudamoni Dharmesh ,Srinu Katravath ,Telugu Srikanth, under the supervision of **C.Beeraiah Asst. Prof. of History ,** Dr. BRR Government College Jadcharla. No part of this work has been submitted to any other university for the award of Degree.

SL.No	Name of the student	Class	H.T.No	
1	R MAHESH	BA HEP T/M III Year	19033006129588	Mahesh
2	SHOBA RANI	BA HEP T/M III Year	19033006129592	SHOBA RANI
3	SOUDAMONI DHARMESH	BA HEP T/M III Year	19033006129594	Dharmesh
4	SRINU KATRAVATH	BA HEP T/M III Year	19033006129595	Srinu
5	TELUGU SRIKANTH	BA HEP T/M III Year	19033006129596	Srikanth

C.Beeraiah
Asst. Prof. of History

Principal
Dr. BRR Govt. Degree College
Jadcherla

Principal
Dr. BBR Government Degree College
Jadcherla, Dist.Mahabubnagar

Religious and social reforms in India

పాశ్చాత్యదేశాల్లోమేధాసంపత్తి, వ్యక్తివాదంఆధిక్యంలోఉన్నప్పుడుభారతీయులకుపశ్చిమ దేశాలతోసాన్నిహిత్యంఏర్పడింది.తొలిదశలోపాశ్చాత్యవిద్యనుఅభ్యసించిన భారతీయులువిదేశీసంస్కృతిపైవ్యామోహంతోవారివేషధారణ, అలవాట్లు, మతభావాల పట్లఆకర్షితులయ్యారు. ఈ క్రమంలోనే19వ శతాబ్దంలోభారతీయుల్లోజాతీయ భావంఅంకురించింది. రాజారామ్మోహన్ రాయ్తదితరులుమత, సాంఘిక సంస్కరణోద్యమాలుసాగించారు. ఫలితంగాహిందూసమాజంలోసంస్కరణలొచ్చాయి. ఈ సంస్కర్తల ప్రభావంజాతీయోద్యమంపైప్రసరించింది.

రాజారామ్మోహన్ రాయ్హిందూమత సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనానికిరాజారామ్మోహన్ రాయ్(1772-1833) నాందిపలికాడు. ఈయన బెంగాల్ లోనిరాధానగరంలోఉన్నత బ్రాహ్మణ కుటుంబంలోజన్మించాడు. ఇతడితండ్రిరమాకాంత్రాయ్జమీందారు. రాయ్చిన్నతనంలోనేబెంగాలీ, అరబిక్, పర్షియన్, సంస్కృత భాషలనునేర్చుకున్నాడు. తర్వాత ఇంగ్లిష్, ఫ్రెంచ్, లాటిన్, గ్రీకు, హిబ్రూభాషలపైపట్టుసాధించాడు. హిందూ, ముస్లిం, క్రైస్తవ గ్రంథాలనుకూలంకషంగాచదివాడు. రాయ్1805లోఈస్టిండియాకంపెనీలోచేరితొమ్మిదేళ్లుఉద్యోగంచేశాడు. కానీఉద్యోగంలోసంతృప్తికలగలేదు. సనాతన హిందూఆచారాల్లోనిదోషాలునశించి, సమాజంఅభివృద్ధిచెందాలంటేఆంగ్లవిద్యనేర్చుకోవాలని, తద్వారాప్రజలనుచైతన్యవంతంచేయడంసాధ్యమవుతుందనిభావించాడు.

బ్రహ్మసమాజ స్థాపన **(1828)**రాయ్1828లోబ్రహ్మసమాజాన్నిస్థాపించాడు. దేవుడొక్కడేనని, ఉపనిషత్తుల్లోపేర్కొన్నమార్గమేమోక్షసాధన అనిబోధించాడు.విగ్రహారాధననునిరసించాడు. సర్వమానవ సమానత్వాన్నిబోధించాడు.

పరమత సహనంచూపాలని, మానవకోటినిఉద్ధరించాలనిప్రబోధించాడు. ఈ మతంహిందూమతాన్నివదల్లేకపోయినాపాశ్చాత్యఉదార వైఖరిఅవలంబించిందనిమెకనాల్డ్విశ్లేషించాడు.

సాంఘిక దురాచారాలపై.. మత బోధనలేకాకుండాహిందూమతంలోనిసాంఘిక దురాచారాలనురూపుమాపడానికిరాయ్నడుంబిగించాడు. 1811లోతనసోదరుడుజగన్ మోహన్రాయ్మరణించినప్పుడుఆయన భార్యనుకూడాచితిపైఉంచిదహనంచేయడంచూసిరాయ్హృదయంద్రవించింది. సతీసహగమనం, బాల్యవివాహాలనునిర్మూలించాలనిభావించాడు. ఉపన్యాసాలు, పత్రికల ద్వారాతన భావాలనుప్రచారంచేశాడు. విలియంబెంటింగ్1829లోసతీసహగమన నిషేధ చట్టాన్నిరూపొందించడంలోరాజారామ్మోహన్ రాయ్కృషిదాగిఉంది. బాల్యవివాహాలనురద్దుచేయడానికి, కులవ్యవస్థనిర్మూలనకు, స్త్రీజనోద్ధరణకునిర్విరామ కృషిచేశాడు.

స్వామిదయానంద సరస్వతిఆర్యసమాజ స్థాపకుడుస్వామిదయానంద సరస్వతి(1824-1883). ఈయన గుజరాత్ లోనిమోర్విగ్రామంలోజన్మించాడు.ఇతణ్నిహిందూసాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనానికిమూల పురుషుడిగాపేర్కొంటారు. దయానంద సరస్వతిఅసలుపేరుమూల్ శంకర్తివారి. ఇతడికిచిన్నతనంనుంచేఆధ్యాత్మిక చింతన ఎక్కువ. ఇదివయస్సుతోపాటుపెరగడంతోవివాహాన్నితిరస్కరించిఇల్లువదిలివెళ్లాడు. అనేక పుణ్యక్షేత్రాలు, పుణ్యపురుషులనుదర్శించిసన్యాసాశ్రమంస్వీకరించాడు. చివరకుమధురలోవిరజానందుడనేగురువువద్దవేదాలుఅభ్యసించాడు. సత్యార్ థ ప్రకాశ్అనేగ్రంథాన్నిరచించాడు. ఇందులోతన భావాలనుప్రకటించాడు. అవి..1) దేవుడొక్కడే2) విగ్రహారాధన పనికిరాదు3) వేదాలువిజ్ఞాన గనులు. వేదోక్తమయిన హిందూమతంఅన్నిటికన్నామిన్న4)మోక్షానికిసత్ప్రవర్తన అవసరం5)

జాతిఐక్యతకుఏకమతంఉండాలనిభావించాడు. వేరేమతాల్లోచేరిన హిందువులనుతిరిగిసొంత మతంలోకిమార్చడానికిశుద్ధిఅనేపద్ధతినిప్రవేశపెట్టాడు. ఈ సిద్ధాంతాలేఆర్యసమాజానికిమూల సూత్రాలయ్యాయి. తనసిద్ధాంతాలనుప్రచారంచేయడానికి1875లోఆర్యసమాజాన్నిస్థాపించాడు. కులభేదం, అంటరానితనం, బాల్యవివాహాలనుఖండించిస్త్రీజనోద్ధరణ, వెనుకబడిన జాతుల అభివృద్ధికోసంకృషిచేశాడు. 1883లోఆయన మరణించాక స్వామిశ్రద్ధానందుడు,లాలాలజపతిరాయ్, లాలాహంసరాజ్మొదలైనవారుఆర్యసమాజాన్నిప్రచారంచేశారు.

రామకృష్ణపరమహంసభారతీయ ఆధ్యాత్మిక తత్వానికిమారోరూపంరామకృష్ణపరమహంస. ఈయన అసలుపేరుగదాధర్చటోపధ్యాయ్. 1833లోబెంగాల్ లోనికామర్స్ కూర్గ్రామంలోజన్మించాడు. ఈయన గొప్పభక్తుడు. చిన్నతనంనుంచిఆధ్యాత్మిక చింతన ఎక్కువ.కలకత్తాలోనిదక్షిణేశ్వర్ లోఇతడిసోదరుడురామ్కుమార్చటర్జీఅర్చకుడిగాపనిచేసేవాడు. దీంతోరామకృష్ణుడుకూడాదక్షిణేశ్వర్ లోనివసించేవాడు. కొద్దికాలానికిరామకృష్ణపరమహంస అక్కడికాళీమాత ఆలయానికిఅర్చకుడయ్యాడు. ఆమెనుధ్యానంచేస్తూధ్యాన సమాధిలోమునిగిపోయేవాడు. 'తోతాపురి' అనేయోగిఆయన సమాధిస్థితినిసరిచేయడంతోరామకృష్ణుడుపరిపూర్ణుడయ్యాడు. తర్వాత..

దేవుడొక్కడే, అతడుసర్వాంతర్యామి

భగవంతుణ్నితెలుసుకోవడమేజ్ఞానం

అన్నిమతాలుభగవంతుణ్నిచేరేమార్గాలనుచూపుతాయి

మోక్షసాధనకుకోర్కెలనువిసర్జించాలి

మానవ సేవేమాధవసేవ అనిబోధించాడు. తన బోధనలనువ్యాప్తంచేసేబాధ్యతనుప్రియ శిష్యుడైన స్వామివివేకానందుడికిఅప్పగించి1886లోపరమపదించాడు.

ప్రభావం: భారతదేశ సంస్కృతిపైరామకృష్ణపరమహంస ప్రభావంపరోక్షంగాఉంది. ఆయన వివేకానందుణ్ని తీర్చిదిద్దాడు.వివేకానందుడుప్రపంచానికిభారతదేశ గొప్పతనాన్ని చాటాడు. అతడివల్లప్రపంచంభారతదేశ ఔన్నత్యాన్ని గ్రహించింది.

స్వామివివేకానంద**(1863-1902)**19వ శతాబ్దంనాటిసంస్కర్తలందరూదేశంలోహిందూమత సంస్కరణకుపూనుకున్నారు. అయితేస్వామివివేకానంద హిందూమత ఔన్నత్యాన్ని, భారతీయ మత శాస్త్రలోతులనుప్రపంచానికిచాటాడు. వివేకానందుడిఅసలుపేరునరేంద్రనాథ్దత్తా. ఇతడు1863లోకలకత్తాలోజన్మించాడు. మొదట బ్రహ్మసమాజంపట్లఇతడికిఅభిమానంఏర్పడింది. కానీకుటుంబంలోవచ్చిన కొన్ని కల్లోలాల కారణంగాభగవంతుడిపైనమ్మకంపోయింది. ఆ సందర్భంలోరామకృష్ణపరమహంస గురించితెలుసుకున్నాడు.ఆయననుచూడటానికివచ్చి 'నీవుభగవంతుణ్ని చూశావా? నాకుచూపిస్తావా? అనిప్రశ్నించాడు. రామకృష్ణుడుచూపిస్తాననితనబొటన వేలితోవివేకానందుణ్ని తాకాడు. దీంతోవివేకానందుడుఅనిర్వచనీయమైన అనుభూతిపొందాడు. తర్వాత నాస్తిక భావాన్ని వదిలిరామకృష్ణుడికిశిష్యుడయ్యాడు. సన్యాసిగా, గొప్పవేదాంతిగామారాడు. వివేకానందుడుగొప్పవక్త, మధుర గాయకుడు.రామకృష్ణుడిభావాలనుప్రచారంచేసేందుకుఅమెరికాలోనిచికాగోలోజరిగిన ప్రపంచ మతాలసదస్సుకుహాజరయ్యాడు. తనఉపన్యాసంతోకొద్దినిమిషాల్లోనేసభికులనుఆకట్టుకున్నాడు. సభికుల కోరికపైఉపన్యాసాన్ని కొనసాగించిఅద్వైత సిద్ధాంతాన్ని

గంటల పాటువివరించాడు. భారతీయ ఆధ్యాత్మిక తత్వబోధనలనువారికితెలియజేశాడు. రామకృష్ణుడిబోధనలుప్రచారంచేయడానికికలకత్తాలోనిబేలూరువద్దమఠంనిర్మించాడు. అందులోరామకృష్ణుడివిగ్రహంప్రతిష్టించి'రామకృష్ణ' అనేసంస్థనుస్థాపించాడు. ఈ సంస్థప్రపంచవ్యాప్తంగావిస్తరించింది. నేటికీరామకృష్ణుడిబోధనలనుప్రచారంచేస్తూసంఘ సేవలోపాలుపంచుకుంటోంది. నిర్వీర్యమవుతున్నభారత జాతినిమేల్కొలుపుతూవివేకానందుడుఅనేక బోధనలుచేశాడు. వివేకానందుడుప్రచారంచేసిన సిద్ధాంతాలు

సర్వమతాల వేదాంతానికిమూలంహిందూమతం.

హిందూమతంలోజీవముంది. దాన్ని పునరుద్ధరించడమేమన కర్తవ్యం.

పాశ్చాత్యులనుఅనుసరించడంనాగరికత కాదు. అదిదుర్బలుల లక్షణం. నీసంస్కృతిగొప్పది. దానికిదూరంకావొద్దు.

నువ్వునీదేశానికిదూరంకావొద్దు.

మానవ సేవేమాధవసేవ. కాబట్టిసాటిమనుషులకుసేవ చేయి.

భారతదేశంనశిస్తేప్రపంచంలోఆధ్యాత్మిక తత్వంనశిస్తుంది.

ఇంకాదేశభక్తికిదృఢ దీక్షఅవసరమనిబోధించాడు. ఆకలితోఅల్లాడేసాటిభారతీయులనుఆదుకోండనిదేశ ప్రజలనుకోరాడు.ఇలాఅభ్యర్థిస్తూమైసూరుమహారాజుకుఒక ఉత్తరంరాశాడు. హిందూసంస్కృతివ్యాప్తికిఅహోరాత్రాలుకృషిచేసి1902లోతన39వ ఏట మరణించాడు.

దివ్యజ్ఞాన సమాజం- అనిబిసెంట్మేడమ్బ్లావట్ స్కీ, కల్నల్ఆల్ కాట్1875లోఅమెరికాలోథియోసోఫికల్సొసైటీనిస్థాపించారు. ఐర్లాండ్ కుచెందిన అనిబిసెంట్ఈ సొసైటీశాఖను1893లోమన దేశంలోప్రారంభించారు. ఈ సంస్థద్వారాఅనేక సేవాకార్యక్రమాలునిర్వహించారు.అనిబిసెంట్హిందూమత

గ్రంథాలన్నింటినీసమగ్రంగాఅధ్యయనంచేసి, హిందూమత గొప్పదనాన్నితెలుసుకున్నారు. హిందూసంస్కృతినికాపాడిఆ మతాన్నిపునరుద్ధరించాలనినిశ్చయించుకున్నారు. దివ్యజ్ఞాన సమాజంసర్వసమాన సౌభ్రాతృత్వం, పరమతసహనం, సర్వమత సమానత్వాలనుప్రచారంచేసింది. కులవ్యవస్థనుఖండించిసంఘంలోనివెనుకబడిన జాతుల సంక్షేమానికిపాటుపడింది. భారతీయులకువిద్యాబుద్ధులునేర్పడానికిఅనిబిసెంట్కాశీలోహిందూకళాశాలనుస్థాపించారు. కొద్దికాలంతర్వాత మదన్ మోహన్మాలవ్యఈ కళాశాలనుహిందూవిశ్వవిద్యాలయంగాఅభివృద్ధిచేశారు.

అనిబిసెంట్సంఘ సేవ చేయడమేకాకుండాభారత రాజకీయాల్లోకిప్రవేశించారు. 1916 సెప్టెంబర్ లోమద్రాసులో'హోమ్ రూల్లీగ్' ప్రారంభించారు. 27,000 మందితోదేశమంతాదీనిశాఖలుఏర్పడ్డాయి. వారిసహాయంతోఆమెదేశమంతాహోమ్ రూల్ఉద్యమాన్నినడిపారు. చాలాపట్టణాల్లోబహిరంగ సభల్లోఉపన్యాసాలుఇచ్చిదేశభక్తినిప్రబోధించారు. ఆమెకృషివల్లదేశమంతటాజాతీయభావంబలపడింది. ఆమెవిదేశీవనిత అయినాభారతదేశాన్నిమతృభూమిగాభావించిగొప్పసేవ చేశారు.1917లోబ్రిటిష్ప్రభుత్వంఆమెనుజైల్లోనిర్బంధించింది. అనిబిసెంట్గొప్పపండితురాలు. ఆమెతొలిపేరుమిస్ఉడ్. ఐర్లాండ్ లోచిన్నతనంలోనేతల్లిదండ్రులనుకోల్పోయిదివ్యజ్ఞాన సమాజ సభ్యురాలిగాభారత్ కువచ్చారు.

ఈశ్వర చంద్రవిద్యాసాగర్రాజారామ్మోహన్ రాయ్తర్వాత హిందూసమాజానికిఅంతటిసేవ

చేసిన మహనీయుడుఈశ్వర చంద్రవిద్యాసాగర్. ఇతడిఅసలుపేరుఈశ్వర చంద్రుడు. హిందూశాస్త్రాల్లోవిద్యాసాగర్అనేపట్టానుపొందడంతోవిద్యాసాగర్అనిపేరుతోకలిసిపోయింది . ఈయన 1820లోబెంగాల్ లోవీరశింఘు అనేగ్రామంలోజన్మించాడు. ధర్మ, వేదాంత, జ్యోతిష శాస్త్రాల్లోగొప్పపండితుడు. ఉపాధ్యాయుడిగాజీవితంప్రారంభించివిద్యాశాఖాధికారిఅయ్యాడు. కళాశాల ప్రిన్సిపల్ గాపనిచేశాడు. విద్యావ్యాప్తికోసంవిశేష కృషిచేశాడు. విద్యాశాఖాధికారిగాఉన్నకాలంలో40 పాఠశాలలను, కలకత్తాలోమెట్రోపాలిటన్కాలేజీనిస్థాపించాడు. స్త్రీవిద్యకుఅధిక ప్రాధాన్యంఇచ్చాడు. ఈయన కృషివల్లచాలామందిబెంగాలీస్త్రీలువిద్యావంతులయ్యారు.సత్పురుషుల చరిత్ర, బెంగాల్చరిత్ర, సీతావనవాసంఅనేగ్రంథాలనురచించాడు. సులభంగాసంస్కృతంనేర్చుకోవడానికివీలుగాఅనేక సంస్కృత పుస్తకాలురాశాడు.

సంఘ సంస్కరణలురాజారామ్మోహన్ రాయ్ లాఈశ్వరచంద్రుడుస్త్రీజనోద్ధరణకువిశేష కృషిచేశాడు. బాల్యవివాహాలు, బహుభార్యత్వం, వరకట్నదురాచారాలనుఖండించాడు. వితంతువివాహాలనుచట్టబద్ధంచేయాలనిప్రచారంచేసివితంతువివేకంఅనేగ్రంథాన్నిరాశాడు.తన కుమారుడికివితంతువునుఇచ్చివివాహంచేసిఆదర్శప్రాయుడయ్యాడు. ఈయన కృషివల్ల1856లోడల్హౌసీవితంతుపునర్వివాహ చట్టంచేశాడు. తన సంపాదనంతాసంఘ సంస్కరణలకుఖర్చుచేశాడు. ఈశ్వరచంద్రుడు1891లోమరణించాడు.